NOORD-BRABANDER.

NOMMER 152 — 'S BOSCH. — ZATURDAG 19 DECEMBER 1835.

Kerkelyke Staat.

ROME.

Bij decreet van den 12 Februarij 1832 had Z. H. voor bewezen verklaard, dat *Maria Francisca*, religieuse van de derde orde van den H. *Petrus d'Alcantara*, te Napels, gedurende haar geheel leven de christelijke deugden in eenen heldhaftigen graad beoefend had. Naderhand heeft men de wonderwerken onderzocht, welke door hare tusschenkomst bewerkt zijn. Den 17 November jl. zijn de Prelaten en Consulteurs van de Congregatie der Riten bij Z. Em. den Kardinaal *Gazzoli*, rapporteur der zaak; vergaderd geweest, en hebben voor de eerste reis twee wonderdadige genesingen onderzocht, die te Napels door de voorspraak dier eerwaardige zuster hebben plaats gehad, en voorgesteld zijn, om tot hare zaligverklaring te geraken. Mgr. *Bernardi* heeft de zaak verdedigd.

Frankryk.

PARIJS, den 15 December.

De debatten voor het hof der pairs loopen steeds over de vraag, wie der beklaagden de moordenaar is geweest van den politie-beambte, die te St. Etienne tijdens den opstand werd om het leven gebragt. De twee voornaamste beschuldigden leggen elkaar die misdaad ten laste en de verklaringen der getuigen loopen zeer uiteen. Gisteren heeft men eenen tocleg ontdekt, om de gangwaardoor de beklaagden uit de gevangenis naar de audientiezaal werden geleid, aan muiten open te breken, en hun dus de gelegenheid te geven om te ontkomen. Alle posten aan het paleis du Luxembourg waren uit dien hoofde verdubbeld.

Naar men vernoemt zullen er 100,000 exemplaren van het rapport van den heer *Portalis* in de zaak van *Fieschi* gedrukt worden, welke door de prefecten en onder-prefecten zullen verspreid en gedeeld worden.

— Volgens den *Constitutionnel* zoude de fransche gezant te Londen in donkere onderhandeling zijn met den amerikaanschen zaakgelastigde aldaar.

— Men spreekt veel van een groot feest hetwelk de ambassadeur van Rusland den 18 dezer aan onze ministers en het korps diplomatiek ter gelegenheid van den verjaardag van Keizer *Nikolaas* zal geven.

— Reeds vroeger heeft men gesproken over den ijzeren weg van Parijs naar Brussel. De voorloopige plannen zijn, zoo men vernoemt, reeds ver gevorderd en onderhandelingen zijn voor de aanstaande mistvesting reeds geopend. Menigvuldige bijeenkomsten hebben bij den heer *Thiers* met belgische kapitalisten plaats gehad, die aanbieden om deze groote communicatie-weg te ondernemen. De heer *Lehon*, ambassadeur van België woont al de conferentien bij en heeft medegewerkt om de moeijelijkheden tot het ten uitvoer leggen van deze gewigtige onderneming, uit den weg te ruimen. Hoezeer tot heden niets bepaald is, verzekerd men echter, dat de zaak schijnt beslist te zijn en in den loop der volgende zittijd, de minister van binnenlandsche zaken in staat zal gesteld wezen een voorstel aan de kamers te doen.

Tot het ten uitvoer brengen dezer onderneming worden zestig millioenen gevorderd.

Men berekend, dat de reis van hier naar Brussel in acht of hoogstens elf uren kan worden afgelegd. Indien die opgaven naauwkeurig zijn, is het gemakkelijk te begrijpen, hoezeer eene dusdanige snelheid de betrekkingen van allerlei aard zoude vermenigvuldigen, niet alleen tusschen de beide landen, maar met Holland en Duitschland, want die weg zou tot vereeniging hebben den weg van Antwerpen tot Keulen, waarvan reeds een gedeelte is aangelegd. De vrienden der nijverheid kunnen niet anders dan dezen maatregel toejuichen.

— Het gansch gebouw in de Rue du Pot-de-Fer dat aan eenen hoedenmaker tot werkplaats strekte, is gisteren morgen in den vroegen gelegd. Onderscheidene belangrijke werken, waarvan de geheele oplagen aldaar waren overgebragt, zijn bij die gelegenheid een prooi der vlammen geworden. Men berekend dat de boekhandel door dit ongeval een verlies lijdt van niet minder dan anderhalf millioen franken.

— Eindelijke berigten uit Oran van den 28 November vermelden, dat *Abdel-Kader*, die zich den 24 en 25 slechts op twee uren afstands van onze voorposten bevond, is met zijn leger teruggetrokken, en heeft zich naar Mascara begeven, om aldaar alles tot eenen geduchten tegenstand voor te bereiden. Het schijnt dat zijn voornemen is de fransche troepen aan de overzijde van de Sig af te wachten, waar de grond meer bergachtig is en dus voor onze troepen minder voordeelig. Zijne magt wordt op 36 duizend man begroot die in twee korpsen zijn verdeeld. Reeds onderscheiden malen deed hij den maarschalk *Clausel* weten dat hij bereid was hun het hoofd te bieden. De sterkte van het Fransche leger bedraagt omtrent 13 duizend man, waarbij 26 stukken geschut. De geheele bagagie wordt met kameelen en muilezels vervoerd, die ons beide door de bevriende Arabische volkstammen zijn geleverd. De gemeenschap tusschen Oran en het kamp van Figueir wordt door de zee-soldaten onderhouden, die men van de ter reede liggende vaartuigen heeft aan wal gebragt.

— De regentes van Spanje volgt de voorbeelden van don *Pedro*, en veroorzaakt even als hij, door willekeur en geweld eene schenning. Dezer dagen heeft zij een besluit genomen, waarbij de zetel van Saragossa vakant verklaard wordt. Het is bekend dat de Aartsbisschop, Mgr. *Hermardus Franciskus Caballera* nog in leven is en zijn bisdom tijdens de uitgebarstene onlusten heeft moeten verlaten. Moest hij te midden der moordenaren verblijven, die de religieusen mogten en om het leven bragten? Het gouvernement, hetwelk hem moest beschermen, straft hem omdat hij de dolken der oproerlingen ontvlugt. In den beginne was de Aartsbisschop naar Barcelona gevlugt, doch de bloedige tooneelen, waaraan die stad ook ten prooi gesteld is geweest, noodzaakten den Prelaat een ander toevlugtsoord te kiezen. Hij vertrok door de vallei van Arau en begaf zich naar Frankrijk. Thans bevindt hij zich te Pau. Men verwijt hem, wordt gezegd, geweigerd te hebben om papieren die onder hem berustende waren, af te geven. Men kent die papieren niet, doch eenen Bisschop voor eene dergelijke misdaad wegzenden, het kapittel van Saragossa bevelen om eenen administrateur voor te stellen, die bij afwezigheid van den Aartsbisschop, het bisdom moet beheeren, dit is eene verregaande dwingelandij, waarvan men geene voorbeelden vindt, dan in de tijden van onlusten, geweld en vervolging. Men zegt dat Mgr. de Bisschop van Urgel insgelijks verbannen is.

— Onder dagteekening van den 9 schrijft men uit Bayonne:

»Men heeft het gerucht verspreid, dat de carlisten zich van St. Sebastiaan verwijderd hadden; het is echter zeker dat hunne troepen die stad bij voortduring omsingelen, doch op verzoek van den franschen consul, die zich den 6 herhaalde reizen naar den generaal *Segastibelza* begaf, hebben zij eenen wapenstilstand van tweemaal vier en twintig uren verleend, om aan de bejaarde lieden, vrouwen en kinderen den tijd te geven de plaats te verlaten. Zoodra het vuur had opgehouden, zijn er twee stoomboten en eenige kleine vaartuigen de haven binnengeloopen, en hebben deze gisteren een aantal personen naar Socoa en St. Jean de Luz overgebragt. Men meent dat niet minder dan 1500 menschen op die wijze zijn vertrokken. Aanvankelijk heeft het geschut der carlisten, en vooral hunne bommen reeds groote verwoestingen in de stad aangerigt, en zoodra de wapenstilstand ten einde was, is het vuur hervat. Van Bilbao en Santander heeft men geen versterking kunnen zenden, wijl die plaatsen mede zwak zijn bezet. De generaal *Eguia* schijnt met zijne hoofdmagt te Villafranca in observatie te staan.

— Van St. Jean de Luz wordt, dd. 9 dezer, geschreven:

Ik schrijf u te midden der bedroevenste tooneelen welke oogenblikkelijk aanschouwd. Meer dan 1400 personen zijn reeds van San Sebastiaan alhier aangekomen, de bommen en kanonkogels der carlisten ontploffende, van welke geene enkele vuurmond door de artillerie der vesting

te kunnen tot zwijgen gebragt worden, zoo slecht en lafhartig wordt deze laatste bediend. De vlugtelingen heffen een chorus van verwenschingen aan tegen de chefs, die de plaats verdedigen, als wier heldenmoed eenigelijk bestaat in stelen en snoeven wanneer de vijand veure af is, en die, op de minste aannadering van gevaar, beven als een riet.

De carlisten hebben de edelmoedigheid gehad, eene wapenschorsing van acht en veertig uren toe te staan, opdat de ingezetenen hunne personen en goederen mogten bergen, doch die wapenschorsing moet heden ten tien ure geëindigd zijn geweest. Ik weet niet of dezelve zal verlengd zijn, zoo als zulks door den gouverneur der plaats is aangevraagd. Wellig zal ik het u aan het einde van dezen brief kunnen melden.

Intusschen zijn de granaten en kegels carlisten der met eene noodlottige juistheid geschoten geworden. Er zijn 28 huizen meer of minder fel beschadigd. Dit vormt een vrij beschamend kontrast met de onhandigheid der christinos.

De stedelijke raad heeft afgevaardigden naar den generaal *Cordova* gezonden om hem in manschap, in munitien en in alles onderstand te doen toekomen, want alles ontbreekt ten gevolge der ongehoorde onvoorzienigheid van het zoogenaamde gouvernement der Koningin. Het is jammerlijk een land aan zulke lieden overgeleverd te zien.

P.S. Een zoo even van San Sebastiaan aankomend vaartuig meldt dat de carlisten drie stukken geschut hunner batterijen hadden terug getrokken, en dat twee hunner bataljons daarmede op Tolosa aanrukten.

Laatstleden maandag den 7 dezer ongeveer des avonds ten 5 ure werd Mgr. de Aartsbisschop van wege mevrouw de Prinses *de Talleyrand*, die ziek was, uitgenoodigd om zich ten haren woonhuize te begeven, ten einde haar de laatste hulpmiddelen van den godsdienst ten te dienen. De prelaat verscheen dadelijk, vergezeld van twee zijner groot-vikarissen. Hij bevond mevrouw *de Talleyrand* bij hare volle kennis, en alleen zijnde, nam hij haar de biecht af; na afloop derzelve gingen de twee vikarissen-generaal en vele dames van het gezelschap van mevrouw *de Talleyrand*, die in een ander vertrek waren, in de kamer van de zieke en daar zeide Mgr. de Aartsbisschop hun aan het bed, dat hij door haar gelast was te verklaren, dat zij met God verzoend was en aan God en de menschen vergeving vroeg voor de ergernissen, die zij had kunnen geven. De zieke gaf te kennen dat dusdanig hare bedoelingen waren. Daarna zond Mgr. de Aartsbisschop den Abbé *Quentin* naar de parochie van den H. *Thomas van Aquinen* om de heilige Sacramenten te halen. In dien tusschentijd sprak hij met de zieke. Zoodra de pastoor met den Abbé *Quentin* met het Viaticum terug gekomen waren, boezemde de Prelaat mevrouw *de Talleyrand* die gevoelens in, welke haar moesten bezig houden. Zij gaf haar verlangen te kennen om uit handen van Mgr. den Aartsbisschop de laatste heilige bedieningen te mogen ontvangen. Zij ontving het H. Olijsel en het Viaticum, beantwoorde op al de vragen in het rituale voorgeschreven en toonde veel gelatenheid en tegenwoordigheid van geest. Na de bediening verlangde zij dat Mgr. de Aartsbisschop nog eenigen tijd bij haar verblijven zoude, hetgeen hij deed en vertrok niet voor 9 uren met zijne groot-vikarissen, zonder het middagmaal gebruikt te hebben; 'anderendags bezocht Mgr. de Aartsbisschop de zieke, die minder tegenwoordigheid van geest had. Zij stierf donderdags morgens en hare begrafenis heeft zaturdag daaraan volgende zonder praalt plaats gehad.

Belgie.

BRUSSEL, den 17 December.

Gisteren hebben de vertegenwoordigers de beide eerste artikelen van de wet op het kadaster aangenomen. Bij het eerste artikel daarvan, wordt de hoofdsom der grondbelasting op 14,079,522 fr.; naar de volgende verdeeling bepaaldt: Antwerpen 1,317,357 fr.; Braband 2,772,229 fr.; West-Vlaanderen 2,344,412 fr.; Oost-Vlaanderen 2,575,476 fr.; Henegouwen 2,616,694 fr.; Luik 1,487,758 fr.; Namen 964,605 fr.; voorts provisioneel; Limburg 992,127 fr.; Luxemburg 807,678 fr. Op dit artikel werd na eene vrij lange discussie het amendement aangenomen, dat deze vaststelling slechts voorloopig en tot op de herziening der kadastrale werkzaamheden kracht hebben zou. Het 2de artikel houdt de bepaling, dat de verhooging of vermindering, die ten gevolge der invoering van het kadaster sommige provincien zal ten deel vallen, toegepast zullen worden voor een derde in 1836; voor de helft in 1837 en geheel in 1838.

— De nieuwe secretaris der engelsche legatie in België, sir *H. J. Bulwer*, is gisteren te Brussel aangekomen.

— De prins *Paul van Arenberg* bevindt zich sedert een paar dagen te Brussel.

Nederlanden.

's HERTOGENBOSCH, den 18 December.

Men vernoemt dat het Z. M. behaagd heeft tot ijkers van het vaatwerk voor den handel te groot, in de provincie Noord-Braband, te benoemen: te 's Bosch, den heer *J. H. van Lieshout*, voor de kantons 's Bosch en Boxtel.

Te Tilburg, den heer *D. Heymans*, voor de kantons Tilburg, Oisterwijk en Waalwijk.

Te Heusden, den heer J. A. Bosschaert, geëmployeerde bij het provinciaal gouvernement van Noord-Braband voor het kanton Heusden.

Te Grave den heer C. P. van Gemert, voor de kantons Grave, Oss, Ravenstein en Boxmeer.

Te Oirschot, den heer W. B. Kox, voor de kantons Oirschot, St. Oedenrode en Hilvarenbeek en ook voorloopig voor het kanton Eindhoven.

Te Helmond, den heer F. Luyben, voor de kantons Helmond, Assen en Gemert.

Te Breda, den heer R. P. Bogaerst voor de kantons Breda, Oosterhout en Gorinchem.

Te Oudenbosch, den heer A. F. van Aken, voor de kantons Bergen-op-Zoom, Oudenbosch, Rozendaal en Zevenbergen.

— Z. M. heeft den heer *J. J. Roozeboom* predikant te 's Hage tot schoolopziener van het eerste district in Zuid-Holland, benoemd, in plaats van wijlen den heer *Bernadus Verwey*.

— Bij besluit van den 16 dezer, houdende ampliatie van dat van den 31 December 1834 (*Staatsblad* no. 35), omtrent de inrigting van het nederlandsch vaatwerk, wordt bepaald, dat de nederlandsche vaten van onderscheidene grootte ook op de volgende afmetingen zullen kunnen vervaardigd worden:

Inhoud der vaten in ned. kannen.	*Buiks-midd ellijn binnenwerks.*	*Bodems-middellijn aan de buitenzijde.*	*Hoogte binnenwerks.*
10 —	231 strepen.	198 strepen.	264 strepen.
20 —	291 »	249 »	332 »
30 —	333 »	285 »	380 »
40 —	366 »	314 »	419 »
50 —	395 »	338 »	451 »
100 —	497 »	426 »	568 »
150 —	580 »	498 »	650 »
200 —	652 »	557 »	716 »

Blijvende alle overige bepalingen van het meergemeld besluit in hare volle kracht.

— In de zitting van de tweede kamer der Staten-Generaal van dingsdag, zijn eenige verzoekschriften [illegible] betrekkelijk het ontwerp van wet tot verhooging der inkomende regten op de granen en de indeeling des rijks in regterlijke arrondissementen en kantons, welke aan de daartoe bestemde commissie gezonden zijn. Nog is ingekomen een werkje, getiteld: *berlenkingen over de kornwetten* door *J. Ackersdyk*. Voorts zijn de beraadslagingen gehouden over zes ontwerpen van wet tot vaststelling van zeven titels van het wetboek van koophandel, welke alle zijn aangenomen en naar de eerste kamer zullen gezonden worden, waarna de vergadering tot gisteren donderdag gescheiden is.

In de zitting van de tweede kamer der Staten-Generaal van gisteren, heeft de centrale afdeeling verslag gedaan over het ontwerp van wet, houdende wijzigingen in de wet op het personeel. De beraadslagingen over dat ontwerp zijn bepaald op zaturdag aanstaande, ten 10 ure.

Voorts zijn in deze zitting eenige verslagen over verzoekschriften uitgebragt.

— De eerste kamer der Staten-Generaal heeft, in hare zitting van 16 December, aangenomen het ontwerp van wet, tot voorziening in de volle rentebetaling der nationale schuld, op 31 December 1835.

— Bij de tweede kamer der Staten-Generaal blijven nog ter nadere overweging over:

1°. Het ontwerp van wet, houdende eenige wijzigingen in de wet betrekkelijk het personeel, hetwelk nog nadere veranderingen heeft ondergaan.

2°. Dat, betrekkelijk de ligting der nationale militie voor 1836.

3°. Dat, tot bevordering der uitbreiding van den landbouw, hetwelk maandag in de afdeelingen der kamer zoude onderzocht geworden is.

4°. Drie ontwerpen van wet, tot wijziging van het derde boek des wetboeks van Koophandel, welke door de regering nog nader zijn veranderd.

Welke alle vermoedelijk nog voor de tegen nieuwejaar te maken adjournering der kamers in beraadslaging zullen komen, terwijl de laatstelijk aangeboden ontwerpen van wet, betreffende de uitgiftingen van waarde gronden, eerst later zullen worden behandeld.

— Uit Amsterdam wordt van den 14 December gemeld:

Wij zijn van goederhand geïnformeerd, dat de burgemeester dezer stad, na het gezegde door een der leden, in de tweede kamer der Staten-Generaal, over, na berigt bekomen te hebben van hetgeen door den procureur-crimineel over de Provincien Noord-Holland en Utrecht, in de publieke audientie van het hof van Assises van 14 December 1835, omtrent het door hem Burgemeester op 3 Julij 1835 gehouden gedrag is in het midden gebragt, zich aan Z. M. heeft gewend, met instantelijk verzoek, dat dit gedrag door eene door Z. M. te benoemen commissie, ten strengste mogt worden onderzocht.

— De door Z. Exc. den minister van staat, belast met de directie der zaken van het departement der hervormde eeredienst, enz., (Zie ons nommer 150 van Dingsdag den 15 dezer, waarin wij reeds den hoofdzakelijke inhoud hebben medegedeeld) aan de oprigters en deelgenooten van de zich afgescheiden hebbende gemeenten der gereformeerde kerk, gezondene missive, ten antwoord op een verzoek, tot bescherming derzelve, is van den navolgenden inhoud:

Bij aanschrijving van den 10 December, no. 71, ontvangen hebbende Zr. Mjs. beschikking op de adressen van onderscheidene personen genomen, welke verklaren zich, op de daarbij aangegevene gronden, van de gevestigde hervormde kerk te hebben afgescheiden en dienvolgens verzoeken Konings goedkeuring, autorisatie en bescherming, ten einde in hunne eeredienst niet te worden belemmerd, maar integendeel in de vrije uitoefening van dezelve te worden gehandhaafd;

«Geeft, overeenkomstig gemelde koninklijke aanschrijving, bij deze aan de adressanten te kennen:

«Dat Z. M. niet het hoogste leedwezen vernomen heeft dun voornemen, om de gevestigde hervormde kerk te verlaten en afzonderlijke genootschappen te vormen, daar zoodanige scheuring van verregaande gevolgen is, en aanleiding geeft tot onverdraagzaamheid, twisten en partijschappen, den nadeeligsten invloed uitoefenende op de rust der huisgezinnen en de opvoeding der kinderen, terwijl deze afscheiding voor hen zelven van zeer bedenkelijke gevolgen zoude wezen, daar zij verplicht behoeft moeten zijn, dat zij alsdan zelven geheel en al zouden moeten zorgen voor hunne kerken, voor hunne leeraars en voor het onderhoud hunner behoeftigen;

«Dat in allen gevalle de door hen ingediende verzoekschriften voor geene gunstige beschikking vatbaar zijn, maar, *zoo als zij zijn tegenwoordig*, moeten worden gewezen van de hand;

«Dat, indien zij onverhoopteljjk mogten blijven volharden bij hun voornemen, om afzonderlijke godsdienstige genootschappen te vormen, de Koning aan hen geene toelating in grondwettige bescherming kan verleenen, dan nadat het bewezen zal zijn gebleken, dat de openbare orde of veiligheid daardoor niet gestoord kan worden; dat hoogstdezelve dus zal moeten de nadere, daartoe in te dienen adressen, welke omstandig zullen moeten zijn van hunne reglementen en statuten, ten einde daarop finaal te beschikken; nadat een en ander in het belang eener goede politie zal zijn onderzocht, en daarin niets gevonden, dat de publieke orde en rust zouden kunnen storen, met de goede zeden strijden, of eenige inbreuk maken op de bezittingen, inkomsten, regten of titels van de gevestigde hervormde (gereformeerde) kerk of eenig andet reeds in dit rijk *bestaande* kerk genootschap, als welke Z. M., volgens de grondwet, verpligt is te beschermen;

«Dan dat inmiddels, zoolang zoodanige toelating door Z. M. niet zal zijn verleend, de adressanten geene aanspraak kunnen maken op de vrijheid van godsdienst-oefening en de bescherming, alleen aan de *bestaande* kerkgenootschappen bij de grondwet verzekerd, en dat, mitsdien voorloopig de door hen, zonder verkregene toelating feitelijk opgerigte gemeenten, als onwettig, niet kunnen worden geduld.»

DE HALLEYSCHE KOMEET

is voorzeker aan onze oogen verdwenen; zij is met toenemenden spoed haar perihellium, des zij het punt harer loopbaan, waarbij zij het digst tot de zon komt, genaderd, welk punt zij den 16 November, des avonds ten 7 uren, heeft bereikt, zijnde tusschen de loopbanen van *Mercurius* en *Venus*, op eene verwijdering van 13 millioenen mijlen van de zon. Hare verwijdering van de aarde, welke den 12 October, toen zij dezelve het digst genaderd was, 3,850,000 mijlen bedroeg, was den 16 November 31½ millioen mijlen. De komeet keert thans van de zon terug en is in de laatste helft van December, als ook in Januarij, Februarij en Maart 1836, in den morgenstond aan den zuidelijken hemel in *den Schorpioen*, *den Wolf*, *Centaurus* enz. weer te nemen, en zal, bij gunstig weder, aldaar wellicht met het bloote oog kunnen gezien worden. Daarna zal zij haare groote reis aannemen, die haar meer dan eenmaal om de *Aarde* van dat verwijderd is, in het wereldruim zal voeren, tot dat zij 744 millioen mijlen van de zon zal verwijderd zijn. Haar loop keert dan weder naar de zon, en zij komt verloop van 76½ jaar tot ons terug, zoodat onze nakomelingen haar in 1911 of 1912 weder zullen waarnemen.

Hij, die met waarlijk onpartijdig oog het blad *de Onpartijdi* van Zondag 6 dezer gelezen heeft, waarin vervat is de pleitrede van den heer advokaat *Donker Curtius*, in het belang uitgesproken van den predikant *Schotte* c. s. en, due ter wederlegging der motiven van culpabiliteit door het openbaar ministerie tegen de appellanten, aangevoerd, zal niet beseffen de voeloorvallende taal door opgemelde regtsgeleerde gebezigd, en niet bereid wezen dezelve aan te merken als een vernieuwd blijk der talenten die hij in hooge mate, bezit.

Na hulde gebragt te hebben aan hem die dezelve behoort, komt mij iets betreurenswaardigs voor in de onderwerpelijke pleitrede, hetwelk echter niet te wederspreken is en waarvoor de redenaar zich op grond der leerstellingen van de hervormde Kerk het regt zag verleend; het bestaat in de beantwoording der vraag wat *cultus* is. «*De Roomsch Katholijke noemt, cultus, wat de protestant en Israëliet afgoderij noemt*;» is het antwoord en van welk een omvang is dit antwoord niet? — Als men zijne gedachten slechts tot den kring der samenleving, ja, tot het huiselijke laat gaan, hoe betreurenswaardig wordt het dan niet dat personen, die elkander hoogst benoodigd zijn, ja, zelfs echtgenoten, doch in geloof verschillende, volgens dit stelsel den ander als *afgodendienaar* zouden moeten beschouwen. En het is toch zoo. — Dat de Israëliet die zich nog aan de Mozaïsche weigering verknocht gevoelt en de vervulling der prophetische woorden verbeidt, den afkeer heeft van het Christendom is iets in den aard der zaak opgesloten; maar dat de Katholijk, die een vurige vereerdst van *Jesus Christus*, die zich uit liefde voor Hem de hevigste vervolgingen laat welgevallen, dat hij door den protestant als afgodisch wordt uitgekreten, is genoegzaam onbegrijpelijk, en toch wordt in den Heidelbergschen Catechismus (80 zondag) *de H. Misse* (zoo veel krachtvols en geheimzinnigs in zich beslnitende) *eene vervloekte afgoderij* genoemd; terwijl daarentegen de Katholijk niet vervloekt meer *hoopt* dat de afgedwaalden tot de Kerk mogen teruggebragt worden.

Verlichtingsgeest! breekt door, stoot om ver dalgene wat dezelfden ingezetenen van hetzelfde rijk verbitterring daarstelt, en bereidt de vervulling der woorden: «*Het zal een schaapstal en een Herder zijn!*»

Het bovenstaande mijnheer! plaatsing waardig achtende, zal mij tot genoegen zijn, mij noemende

Uwel-Ed. dw. dienaar
C. VAN DER STOK.

Heden trof mij de gevoeligste slag mijns levens, daar het God behaagde, door den dood van mij weg te nemen mijnen dierbaren Man, den Heer *JOHANNES THEODORUS GILLIS*, in den ouderdom van 60 jaren, 10 maanden en 9 dagen, na alvorens voorzien te zijn geweest van de HH. Sacramenten onzer Moeder de H. Kerk.

Budel bij Eindhoven, den 13 December 1835.

Wed. J. T. GILLIS,
Geb. BLEEMEN.

Familie en Vrienden gelieven deze algemeene ook als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGINGEN.

BERIGT AAN GENEESKUNDIGEN EN REGTSGELEERDEN.

enz.

Door *J. P. BEEKMAN Hz.*; Boekhandelaar, in 's Gravenhage, is alom verkrijgbaar gesteld, het

PROSPECTUS

van de verzameling van WETTEN, BESLUITEN en REGLEMENTEN, betrekkelijk de *Burgerlijke Geneeskundige Dienst in het Koningrijk der Nederlanden*, welke Uitgave door Z. M. is toegestaan bij besluit van den 10 October ll., no. 93.

Een Regtsgeleerde heeft de Redactie dezer verzameling op zich genomen.

RABAIS EXTRAORDINAIRE ET REEL DE 10 à 20 POUR CENT SUR LE COURS HABITUEL.

F. VANOOST [illegible] vient de *débattre* POUR QUELQUES JOURS SEULEMENT, à *l'Hôtel Lion d'or*.

UNE SUPERBE COLLECTION DE NOS LIVRES FRANÇAIS, ANGLAIS, ITALIENS ET AUTRES, parmi lesquels se trouvent:

OEUVRES COMPLÈTES DE MASSILLON, BOURDALOUE, LA HARPE, LA BRUYÈRE, BOILEAU, LA FONTAINE, BARTHÉLEMY, DE SUET, FLECHIER, MONTESQUIEU, CORNEILLE, DE LA VIGNE, DE LAMARTINE, DE MOUSTIERS, GALAND, HAMILTON, BERANGER, PASNI, VICTOR HUGO, FLORIAN, COOPER, BYRON,

RUCINE, MOLIÈRE, DUVAL, LAS-CASES, GESSNER, GOTHE, LESAGE, SECUR, FRANKLIN, SHAKESPEARE, ROLLIN, ANQUETIL, RAYNAL, *ainsi qu'un grand nombre de livres de Jurisprudence et autres qu'il serait trop long de citer.*

Il se trouve aussi une partie de PAPIER VELIN SUPERFIN, ainsi que des PLUMES d'ACIER et des CRAYONS qui se vendent de 10 cents à 2 florins la douzaine.

Le Magasin est ouvert depuis 9 heures du matin jusqu'à 8 heures du soir.

BEKENDMAKINGEN.

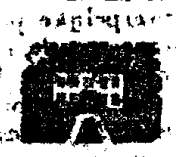

HENDRIK ANTONIJ BIJVOET, openbaar Notaris, residerende te 's Hertogenbosch, Hoofdplaats der provincie *Noord-Braband*, heeft voor zijne principalen provisioneel, publiek verkocht:

1ste *Koop.* Eene HUIZINGE, ERVE en HOFSTEDE, gequoteerd I, no. 201, van ouds genaamd *den Beltzen Hof*, staande en gelegen te 's Hertogenbosch, op den Vughterdijk, Kadastraal bekend Sectie G, numero 1963; ingezet met de Slagen op . . . *f* 4525-»

2de *Koop.* Eene HUIZINGE en ERVE, van ouds genaamd *den Hartshoorn*, staande en gelegen te 's Hertogenbosch, in de korte Kerkstraat, nabij de groote Markt, gequoteerd E, no. 68; Kadastraal bekend Sectie H, no. 1198; ingezet met de Slagen . . . *f* 610-»

3de *Koop.* Drie HUIZINGEN en ERVEN, staande en gelegen te 's Hertogenbosch, in de St. Jansstraat, mit een Straatje genaamd achter het *Kruikbosch*, alhier gequoteerd letter D, numero 540; Kadastrale Secatie H, numeros 154, 155 en 156; ingezet met de Slagen op . . . *f* 850-»

4de *Koop.* Eene HUIZINGE en ERVE, staande en gelegen te 's Hertogenbosch, in de Marktstraat van ouds genaamd *Peter de Gek*, gequoteerd II, numero 254; Kadastraal bekend Sectie G, numero 542; ingezet met de Slagen op . . . *f* 100-»

5de *Koop.* Eene HUIZINGE en ERVE, staande en gelegen te 's Hertogenbosch, in de Marktstraat, nevens aangrenzenden Koop, gequoteerd A, numero 255; Kadastraal bekend Sectie G, numero 541; ingezet met de slagen op . . . *f* 1000-»

Zullende van al het voorgemelde de *finale Verkooping* plaats hebben bij den uitbrander van Waslicht, op Maandag den 21 December 1835 des avonds ten 6 ure, in het Oud Stads Kollijhuis te 's Hertogenbosch, bewoond bij M. COURAIA.

Nadere informatien te bekomen ten kantore van gemelden Notaris BIJVOET.

ZEGT HET VOORT.

De Notaris *H. BIJVOET*, te 's Bosch residerende, zal, ten verzoeke van den Heer *JOSEPHUS* [illegible], op Zijne Eds. Gronderen, gelegen aan de groote Straatweg onder Boxtel, publiek verkoopen:

[illegible] LEVENDE TIMMERHOUT en eene groote kwantiteit droege TAKKEBOSSEN.

De verkooping zal geschieden op Dingsdag den 22 December 1835, des voormiddags ten tien ure.

ZEGT HET VOORT.

KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE CIRQUE OLYMPIQUE.

Onder Directie van den Heer R. E. BEOTYDIN,

GEPLAATST OP DE *PARADEPLAATS.*

AANVANG DES AVONDS TEN 6 URE.

Op Zondag den 20 en Maandag den 21 December 1835, Groote en Nieuwe REPRESENTATIE No. 4 der RIJKUNSTEN en GEDENKWAARDIGHEID der KUNSTVOLLE PAARDEN.

De Prijzen der plaatsen zijn als volgt:

Eerste Rang *f* 1-20.

Tweede » » 80.

Derde » » 50.

MARKTBERIGTEN.

's HERTOGENBOSCH, den 17 December.

Rogge,	*het nederlandsch mud*	*f* 4-44	à 4-68
Boekweit,		» 3-00	à 4-74
Haver,		» 2-00	à 1-72.
Gerst,		» 0-00	à 0-00.

Het nederlandsch pond boter . . . à 0-50.

De drie nederlandsche ponden roggebrood 24 cents.

Amsterdam, den 16 December.

Tarwe, wal- en aangenaam, 183 pond witbonte Poolsche *f* 232; 130 pond N. Groninger *f* 160; 125 pond O. drie *f* 150; 125 pond rogjarige Veluwsche *f* 150.

Rogge, hooger gehouden, 126 pond N. Drentsche *f* 142; 128 pond N. Overijssel *f* 148.

Gerst, Haver en Boekweit weinig gevraagd.

Koolzaad en Lijnzaad zonder handel.

Hennepzaad, *f* 180 à 220 naar qualiteit.

Jenever het Nederl. Vat, zonder Fust, *f* 30 zonder de belasting. Prijs der het [illegible] zonder de belasting.

BUITENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

Te Londen waren den 15 dezer 3 pCt. gecons. 91¼; Holl. W. S. 2½ pCt. 59⅞; Port. 84¾; Sp. Cortes 45½.

Te Parijs waren den 15 dezer 5 pCt. kont. 108,20; 3 pCt. kont. 79; op tijd 79,10; Nap. rent. kont. 95,60; op tijd 96,85; Sp. Cortes Coupons 25; Uitg. 17⅞; N. Leening 1834, 46⅛.

Te Antwerpen waren den 17: Belg. 100¼; O. Metall. 101¾; Nap. renten. 92; Sicil. 93; Rom. L. 101; Id. te [illegible] 97¾; Braz. 85; Sp. Leening 1834, 48, 48⅞, ¾; Pass. 1834, 14; Uitgest. 17⅝, ⅝.

BEURSPRIJS DER EFFECTEN, TE AMSTERDAM.

DONDERDAG, *den 17 December.*

	pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers 4½ uur.
NEDERLANDEN.				
Werkel. Schuld.	2½	54 11/16	54¾	54 11/16
Ditto	5	101⅝	101	101 11/16
Uitgestelde ditto				
Kanalisatie ditto		24 1/16		
Amort. Syndik.	4½	94⅛	94⅛	94 1/16
Ditto, ditto	3½	78¼		
Schatk. [illegible]				
Handel-Maats.		12⅝	13¾	13 1/16
Nieuwe ditto	4½			
FRANKRIJK.				
Inschr. Grootb.	3	80⅛		
SPANJE.				
Spaanje bij Ardnin	5	48 3/16	48 7/16	48 5/16
Ditto onbep. stukken		47 9/16	47 15/16	2
Plaatwe		13¾	13⅜	13¼
Diferd		24	24¼	
Fransche Uitgest.		17 11/16	17 13/16	17 12/16

	pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers 4½ uur.
SPANJE.				
Engelsche Uitgest.				
PORTUGAL.				
Obligatien te Lond.	5			
Ditto ditto	3			
PARIJS.				
Certificat L. A. B.	5			
Ditto Falc. & C.	5			
RUSLAND.				
Obl. Hope	5	1 98/16		
Ditto ditto	5	98⅝		
Cert. ditto	5	98 7/32		
Obl. te Londen	5			
Certificaten Hamb.	5			
Inschrijv. Assig.	6	67¾	67⅞	
Certificat. ditto.	6	68¼		
POLEN.				
Kand. Loten fl. 300		123¾		
PRUISSEN.				
Kand. Loten R. 50		105¼		
N. te Londen, 1830	4			
OOSTENRIJK.				
Ditto ditto *f* 100				
Ditto ditto 250	4			
Metalliek	5	98⅝	98⅞	
Ditto Lond. gen.	5			
Ditto	2½	56¾		
Wech. te Gulden	5			
Ditto				
Kand. Loten				
Wegen Bankact.	3			
N. Weener aandeel				
DENEMARKEN.				
Leening te Lond.	3			
BRAZILIEN.				
Ditto Rothschild	5			

Koers van het Geld: Beleen. 3 en Prol. 4 pCt.

Te 's Hertogenbosch, bij de Gez. LANGENHUYSEN, Drukkers en Uitgevers.